

HOLMESTRAND KOMMUNE
VIRKSOMHET HELSE OG OPPVEKST

Arbeidsdepartementet
Pb 8010 Dep
0030 OSLO

Saksbehandler: Ole Johan Bakke **tlf.dir.:** 33 06 43 00/316

Deres ref.:

Vår ref.: 10/1040-2 / 10/4671

Arkiv: F12, &13

Dato: 30.08.2010

HØRING -NOU 2010:5 AKTIV DELTAKELSE, LIKEVERD OG INKLUDERING - ET HELHETLIG HJELPEMIDDELTLIBUD

Det vises til høringsbrev av den 18.06.10 med høringsfrist den 15.10.10.

Holmestrand kommune slutter seg til flere av hovedpunktene i forslaget, men vil gjøre noen konkrete presiseringer og avgi noen få kommentarer til forslagene.

Vi står foran en demografisk endring som vil stille store krav til hjelpemiddelområdet dersom man skal nå de ideelle målene om større arbeidsdeltagelse og livsutfoldelse for alle med funksjonshemming. Antallet eldre og antallet personer med funksjonshemninger vil øke betydelig de nærmeste årene

Dette må også vurderes på bakgrunn av dagens system med sentraliserte hjelpemiddelordninger fjernet fra den som har et hjelpemiddelbehov og gjerne med usikker og betydelig ventetid og lite gjenbruk. I tillegg er vi i dag i en situasjon at mange av tiltakene og metodene ikke er evidensbasert og er kun bygget på praktisk erfaring. Det er et således stort behov for forskning og kompetanseøkning i alle ledd.

Sektoransvarsprinsippet:

Vi slutter oss til at man vektlegger sektoransvarsprinsippet. Ansvar skal være der hjelpemiddelet skal brukes, og dette kan begrunnes i forhold til:

- erfaringene med dagens sentraliserte ordning
- at funksjonshemmede med sammensatte lidelser for mange år siden har flyttet ut av institusjonene
- den demografiske utviklingen med et stort antall eldre med funksjonshemming og med bosted i den enkelte kommune
- de prinsipielle tankene i samhandlingsreformen om at det meste av habilitering og rehabilitering skal skje i kommunene
- at komplisert behandling og oppfølging er en annenlinjeoppgave

Dagliglivets hjelpemidler blir således et kommunalt ansvar.

Hjelpemidler innen pleie og omsorg blir et ansvar for kommunene.

Behandlingshjelpemidler blir et ansvar for spesialisthelsetjenestene.

Besøksadresse

3080 Holmestrand
Webside
www.holmestrand.kommune.no

Postadresse

E-post

Telefon
Telefaks

Org. nr. 838 500 382
Bankgiro 6140.05.40100

Vi er likevel noe usikker på om alle kommunene har de faglige og administrative forutsetningene for en slik oppgave. Når vi vet at mye av dette arbeidet ikke er evidensbasert, så blir det ikke nødvendigvis bedre av å spre det på 400 små og mellomstore kommuner.

Vi stiller oss også litt undrende til den påpekning som dokumentet gjør av å fortelle at kommunene bygger omsorgsboliger for å slippe hjelpemiddelansvaret i en sykehjemsplass, og således overfører oppgaven til hjelpemiddelsentralene. Det er velkjent at staten tidligere har stimulert kommunene til å bygge mange omsorgsboliger og bygge ned antall sykehjemsplasser. Mest bekymret er vi likevel når omfattende personlige rettigheter for funksjonshemmede overføres til rammebevilgningene til kommunene. Kostnadene burde dekkes av staten gjennom rekvisisjon til NAV/Helfo. Å legge finansieringsansvaret til kommunene er vi redd vil føre til større ulikheter enn vi allerede ser i en dagens ordning, og mange funksjonshemmede vil lide og vente unødige lenge på tiltak.

Det foreslåtte skillet mellom hjelpemidler til arbeidsdeltakelse og til sammensatte og komplekse behov kan bli vanskelig.

Holmestrand kommune ser for seg at her vil man i tiden fremover få et defineringsproblem.

Vi ser for oss at det kan bli vanskelig å definere når et hjelpemiddel og hjelpemiddelbehov er komplekst, når det er arbeidsdeltakelse som generer behovet, og når det er dagliglivet som definerer behovet. Dessuten ser vi for oss en rekke tilstander hvor det er betydelig overlapp mellom disse behovene.

Nytt lovverk:

Holmestrand kommune slutter seg til at et nytt lovverk bør komme på plass for på en helhetlig måte å sikre brukernes rettigheter, klagemuligheter, tilsynsordninger, arbeidsgivers ansvar og det offentliges stønadspplikter.

Holmestrand kommune synes også det skal vektlegges påvist funksjonsnedsettelse, og at det i denne sammenheng skal være sammenheng mellom sykdom, skade og lyte og funksjonssvikten.

Holmestrand kommune ser for seg at en tilskuddordning på bekostning av fullfinansiering vil innebære en ny egenandel. Dette vil kunne føre til at mange funksjonshemmede med begrenset økonomi og manglende evne til egenandelsbetaling vil la være å investere i nødvendige hjelpemidler. Det kan også føre til ytterligere ulikheter i helsetilstand mellom ulike sosioøkonomiske grupper i Norge, noe andre nasjonale og lokale tiltak har som målsetning å utjevne.

Egenandeler har på andre områder av helsetjenestene ført til redusert bruk av tjenestene, det motsatte av omtalte målsetninger.

Holmestrand kommune slutter seg til opprettelse av rådgivende ekspertorgan.

Her bør representanter for brukerorganisasjoner, KS, rehabiliteringstjenestene i Spekter, NAV og fagmiljøene være representerte.

Holmestrand kommune slutter seg til at aktivitetshjelpemidler skal være et statlig ansvar, mens utstyr for trening, lek og stimulering legges til kommunene, samt at aldersgrensen oppad på 26 år oppheves. På den annen side er vi som sagt bekymret over en finansiering gjennom rammebevilgninger. Vi er også bekymret i forhold til kommunal kompetanse faglig og administrativt i 400 små og mellomstore kommuner.

Holmestrand kommune stiller seg tvilende til begrunnelsen for å avvikle dagens tilskuddordning som stort sett fungerer etter hensikten. Behovet defineres ofte av kommuner, opplæringssteder og til dels arbeidsgivere, og dekkes gjennom tilskudd fra NAV. Svært få får avslag, og vi tror at færre vil få tilbud om dette defineres til å ligge innefor rammene til fylker, kommuner og foretakene.

Holmestrand kommune er ikke kjent med at det i dag er en betydelig grad av ansvarsfraskrivelse. Vi tror tvert imot at behandlerapparatet, kommuner, fylkes og undervisningsinstitusjoner er aktive

på området blant annet fordi man ikke har ansvar for kostnadene. En endring av dette kan svekke opplæringstilbudet til funksjonshemmede.

Holmestrand kommune mener at opplæringsmyndighetene har ikke har forsømt sitt ansvar, og at en tydeliggjøring av dette ansvaret ikke kan erstatte det forholdet at man ikke har måttet forholde til stramme rammer i foretak, kommuner og fylkeskommuner. Tilskudd fra NAV har tvert imot hatt positive effekter. Det er faktisk slik at det å skille vurdering og tilrådinger fra finansieringen styrker pasientenes rettigheter.

Det er foreslått å overføre ansvar for tilrettelegging av bolig til den enkelte til kommunene og til husbanken. Man vektlegger at den demografiske utvikling tilsier at staten ikke lengre kan har et slikt ansvar.

Vi er igjen usikre på kommunenes finansielle, faglige og administrative forutsetninger for dette, og at spesielt kompetanseøkning kan ta tid.

Holmestrand kommune mener ansvaret for de ortopediske hjelpemidlene bør overføres til spesialisthelsetjenesten. Vi er ikke av samme oppfatning for høreapparatene.

På høreapparatområdet skjer det en hurtig kostnadskrevende utvikling som i liten grad er avhengig av diagnose og kun er avhengig av funksjonssvikten. Her bør det stimuleres til at man på ulike måter følger den teknologiske utviklingen og ikke er begrenset av foretaksøkonomi. Dette er i liten grad behandling og i større grad en kompensering av funksjon.

Bruken av ortopediske hjelpemidler er derimot et klart behandlingstiltak der det skal stilles diagnose, det skal vurderes alternativer og man skal vurdere mulighet for forebygging.

Vi er usikre på effekten av forslaget om at ny arbeidsmarkedslov skal sikre funksjonshemmedes rettigheter til hjelpemidler i arbeidslivet. Vi er i tvil om hva forslaget innebærer når man på den ene siden mener at det skal lette NAVs arbeid med saksfeltet, og samtidig mener at man da skal ta det ut av trygdeloven. Kan det bety at arbeidsgiverne får oppgavene med å dekke kostnadene? Hvordan kan man mene at NAV får "større makt" når man ikke lenger skal følge eget lovverk?

Holmestrand kommune gir sin tilslutning at å styrke NAV – kontorene og hjelpemiddelsentralene slik at hjelpemidler er på lager, at miljøene kan rykke ut som ambulante enheter og at de har nødvendig basis og spesialkompetanse. Dette er spesielt viktig for arbeidstakere med funksjonshemninger.

Holmestrand kommune ser det som en selvfølge at tilretteleggingstilskudd ikke lenger kun skal gjelde IA-bedrifter. Utgangspunktet må være behovet til den enkelte arbeidstager, og ikke hvorvidt de er ansatt i en IA-bedrift eller ikke. Vi mener dette også må gjelde uføre som er i varig tilrettelagt arbeid

Ad. forsøksordninger med funksjonsassistent og med arbeids- og utdanningsassistenter foruten satsing på kompetanseløft, forskning og nytenkning;

Holmestrand kommune velger å se alt dette i sammenheng.

Mange offentlige tiltak er ikke evidensbasert.

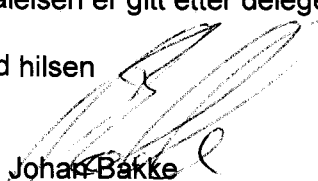
Generelt overføres omfattende oppgaver til kommunene uten en god beskrivelse av funksjonssvikt i dagens ordning, og uten gjennomførte småskalaforsøk som kan vise om nytten av ny ordning.

Når tiltakene så rettes mot de svakeste i samfunnet vårt, blir det helt sentralt med forsøksordninger, forløpende evaluering, forskning, prosjektorganisering, brukerorganisering og kontakt med brukergroppene.

De funksjonshemmede må ikke lide overlast når man allerede i dag ser problemer for denne gruppen i dagliglivet. Bl.a. har de store vansker med å komme ut i arbeidslivet, samt å få et reelt rikt liv med normal livsutfoldelse.

Uttalelsen er gitt etter delegert myndighet i hht. § 1-4 i lov om helsetjenesten i kommunene.

Med hilsen

Ole Johan Bakke
Kommuneoverlege

Heidi Bakke Johansen
Sjefsfysioterapeut